
ASSESSOR MBO - BASIS

KWALIFICATIEDOSSIER

Versie 3.2

Mei 2026

Domein: MBO

algemene informatie

Per 1 augustus 2018 dienen de examens binnen het mbo-onderwijs gevalideerd te zijn of ingekocht bij een gecertificeerde examenleverancier. De exameninstrumenten zijn gevalideerd dus liggen de hiaten nu vooral bij de voorbereiding, afname en evaluatie door de *assessoren*. Het is de taak van een examencommissie om zorg te dragen voor kwaliteitsborging van de afnames van de examens. Het belang van deskundige *assessoren* is hierbij evident.

Wat betreft de deskundigheid van *assessoren* is de aantoonbare deskundigheid nu ook opgenomen in het Toets- en Waarderingskader 2025. Hiermee is het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de examenkandidaat geleverde prestaties, afgestemd op de kwaliteitsvereisten of het certificaat, geborgd. Het is van belang om eenduidigheid te hebben over de taak van de *assessor* en de kennis en vaardigheden die nodig zijn om tot een goede taakuitvoering te komen. Daarnaast is deze eenduidigheid ook nodig ten behoeve van samenwerking, uitwisseling en inhuur van *assessoren*.

De [NRQA](#) kwalificatie *assessor basis – mbo* is gebaseerd op de skills id's verwoord in het overzicht van kennis en vaardigheden van Competentnl.nl (zie verantwoordingsverslag) en de criteria uit de Europese ESCO mapping

Zoals omschreven in de normtekst EVC-Kwaliteitscode 3.0 van 01-01-2021 in punt 3.3 dienen de EVC-assessoren te voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. De aantoonbaarheid hiervan zal in 2026 explicieter worden uitgevraagd bij de audits van de certificerende instanties. De [NRQA](#) voorziet in een register voor de EVC-assessoren.

Dit document beschrijft het [NRQA](#)-profiel van *assessor mbo – basis* op basis van deze uitgangspunten. Voor een uitgebreide verantwoording zie het gekoppelde document: Verantwoordingsinformatie *Assessor mbo – basis*.

HET PROFIEL VAN DE ASSESSOR

Het profiel *assessor mbo - basis* (hierna: *assessor*) is gebaseerd op het NVE-profiel *examinator* (2018) en de beschrijving van de examentask Afnemen en Beoordelen van de MBO Raad (2019). Tevens voldoet de omschrijving aan de Inspectie-eis "BA 2 Borging en Afsluiting, deskundigheid *examinator*" 2025.

De kern van het [NRQA](#)-kwalificatieschema is het profiel *assessor mbo - basis*. De certificering vindt plaats volgens het kwalificatieschema en kent zes uitstroomvarianten.

Het profiel *assessor mbo - basis* omvat:

- typering van de functie en de beroepscontext
- algemene beroepshouding
- algemene kennis over examinering
- belangrijkste taken

TYPING VAN DE FUNCTIE EN DE BEROEPSCONTEXT

De *assessor* beoordeelt prestaties van kandidaten in complexe en onvoorspelbare situaties en geeft dit weer in een uitslag met een onderbouwing aan de hand van een antwoordmodel of beoordelingscriteria. De beoordeling kan betrekking hebben op observatie van de kandidaat, schriftelijk werk of andere bewijzen en informatie uit een interview. De *assessor* werkt in wisselende (ook internationale) contexten.

Een belangrijke competentie van de *assessor* is dat hij weet welk zichtbaar gedrag en concrete resultaten horen bij de beoordelingscriteria in de gekozen standaard. Hij moet dit gedrag kunnen herkennen in diverse beoordelingsdocumenten en -situaties. Tevens moet hij in staat zijn om naast de gedetailleerde beoordeling, een beoordeling over het gehele functioneren van de kandidaat te geven. De *assessor* voorziet de kandidaat van passende feedback. Dit laatste is eens te meer van belang indien een kandidaat een ontwikkelingsgericht traject doorloopt.

De *assessor* heeft bij de uitvoering van zijn werk te maken met verschillende andere functionarissen binnen verschillende (internationale) contexten. Vaak werkt hij samen met een mede-*assessor* en dat vraagt om afstemming over de procedure van afname, de afnamecondities en de beoordeling. De *assessor* neemt hierbij een leidende rol wanneer hij samenwerkt met minder ervaren *assessoren* en adviseert collega-assessoren over complexe beoordelingsvraagstukken. Voor of tijdens het examen kan een praktijkbegeleider betrokken zijn bij het aanleveren van informatie over prestaties van de kandidaat. Medewerkers van een examenbureau voorzien de *assessor* van het examenmateriaal en de beoordelings- en rapportageformulieren.

Algemene beroepshouding:

- Handelt integer en volgens afspraak;
- Leeft ethische normen na;
- Toont empathie;
- Bewaart onafhankelijkheid, ook in complexe belangenafwegingen;
- Beschikt over zelfkennis (eigen voorkennis, voorkeuren en culturele bagage) en weet welk soort kandidaten het best aansluiten op zijn eigen persoon (affiniteit met beroepsgroep, niveau);
- Herkent en signaleert bias in beoordelingen;
- Draagt verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de beoordelingspraktijk;
- Werkt samen in (internationale) teams en past culturele sensitiviteit toe.

Algemene kennis over examinering

- Heeft ruime, gespecialiseerde kennis van de doelstellingen, procedure (volgorde van stappen) en processen van examinering;
- Heeft verdiepte kennis van de beoordelingsstandaard en kan deze kritisch analyseren en waar nodig verbeteruggesties formuleren;
- Kan uitleggen wat examinering is, maar ook wat het niet is en kan dit onderscheid in verschillende contexten toepassen;
- Heeft bewustzijn van de grenzen van eigen kennis en onderneemt actie om deze uit te breiden;
- Analyseert uitkomsten van actueel praktijkgericht onderzoek over assessment kritisch.

Belangrijkste taken:

- Voorbereiden, coördineren en evalueren op de afname en beoordeling van het examen, ook in complexe en onvoorspelbare situaties, controleren of creëren van de juiste afnamecondities;
- Uitvoeren van de beoordeling van het examen (Portfolio beoordeling, observatie in de praktijk, examengesprek (CGI));
- Afronden van de beoordeling van het examen;
- Rapporteren/ Schriftelijk terugkoppelen, aangepast aan doelgroep en context;
- Mondeling terugkoppelen;
- Adviseren van en samenwerken met collega-assessoren, examencommissies en andere stakeholders;
- Bijdragen aan kwaliteitsverbetering van het examenproces;
- Begeleiden en coachen van minder ervaren assessoren.

DE ONDERDELEN VAN HET NRQA-KWALIFICATIEDOSSIER

Het NRQA-kwalificatiedossier begint met een basisdeel. Deze wordt aangevuld met de profilering. Het programma biedt zes uitstroomprofielen op basis van gekozen onderdelen en verdere verdieping door middel van een aantal keuzedelen.

- Het basisdeel geeft weer waar een beginnend beroepsbeoefenaar (*assessor*) aan dient te voldoen. Het basisdeel bestaat uit de volgende onderdelen:
 - kennis en vaardigheden
 - voorbereiding van het assessment en afnamecondities
 - uitvoering van het assessment en hanteren van een beoordelingsstandaard
 - afronding assessment; rapportering en onderbouwing
- De verdiepende profieldelen zijn een uitbreiding van de basisvaardigheden van de *assessor*; het gekozen profieldeel en het basisdeel vormen samen de opleiding tot *assessor mbo - basis*.

Deze bestaan uit de volgende opties:

- basis + praktijkexamen (PvB) ⇒ *assessor praktijkexamen*
 - basis + CGI ⇒ *assessor CGI*
 - basis + portfolio ⇒ *assessor portfolio*
 - basis + Nederlands ⇒ *taal-assessor nederlands*
 - basis + MVT ⇒ *taal-assessor MVT*
 - basis + EVC-assessor ⇒ *EVC-assessor*
- De kwalificatie *assessor mbo – basis* kan worden aangevuld met verschillende keuzedelen. Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie (basis en profilering) een aanvulling te leveren bij de uitvoering van de rol *assessor* in de vorm van verbreding of verdieping van kennis en vaardigheden.

BASISDEEL

kerntaak
voorbereiding, uitvoering en afronding van het assessment
werkprocessen
1.1 voorbereiding van het assessment en afnamecondities
1.2 uitvoering van het assessment en hanteren van een beoordelingsstandaard
1.3 afronding assessment; rapportering en onderbouwing

KENNIS EN VAARDIGHEDEN

De *assessor*:

- Analyseert examenprogramma's en kwalificatiedossiers van het onderwijs of de opleiding(en) om relevante beoordelingscriteria te identificeren;
- Heeft kennis van en vergelijkt diverse beoordelingsinstrumenten en examenvormen (bijvoorbeeld schriftelijke examens, open vragen, scripties, proeven van bekwaamheid, portfolio's) die gebruikt worden bij examinering;
- Evalueert of een beoordelingsinstrument voldoet aan de kwaliteitscriteria: valide, betrouwbaar, transparant en kan deze toepassen in verschillende contexten;
- Herkent potentiële beoordelingsfouten in de eigen beoordelingspraktijk en ontwerpt strategieën om deze fouten te vermijden;
- Past interviewtechnieken (zoals STAR(RT)) toe en kan deze aanpassen aan verschillende kandidaat profielen;
- Past beoordelingsmethoden bij gedragsobservatie (zoals WACKER) toe en kan deze kritisch evalueren en waar nodig aanpassen;
- Past beoordelingsmethoden bij schriftelijk bewijs (VRAAK) toe en kan hierbij complexe documenten analyseren;
- Heeft kennis van actuele ontwikkelingen in assessment en examinering op basis van praktijkgericht onderzoek;
- Heeft kennis van internationale standaarden en contexten in examinering;
- Heeft kennis van principes van inclusief toetsen en omgaan met diversiteit.

De *assessor* kan:

- Cyclisch en planmatig werken (PDCA) en dit proces in complexe situaties toepassen;
- De afname en beoordeling van de examens voorbereiden ook in onvoorspelbare omstandigheden;
- Met mede-assessoren overleggen over de afnameprocedure en beoordeling en hierbij leidinggeven aan het proces;
- De kandidaten duidelijk maken wat van hen verwacht wordt waarbij de communicatie wordt aangepast aan doel en doelgroep, ook in internationale contexten;

- Een afnamesituatie creëren waarin kandidaten zich fysiek en relationeel veilig voelen, rekening houdend met culturele verschillen en individuele behoeften;
- Van de beoordeling mondeling en schriftelijk verslag doen aan betrokkenen, op doelgerichte wijze, afgestemd op verschillende stakeholders;
- De kandidaat feedback geven op zijn prestaties, op een wijze die ontwikkeling stimuleert en rekening houdt met verschillende leerstijlen;
- Samen met mede-assessoren de afname en de beoordeling evalueren en hiervan verslag doen aan de opdrachtgever met concrete verbetervoorstellen;
- Opdrachtgevers adviseren en verbeter suggesties doen over procedure en product op basis van kritische analyse;
- Op een correcte wijze mondeling en schriftelijk communiceren in het Nederlands en waar relevant in het Engels of andere vreemde talen voor internationale contexten;
- Naar aanleiding van reflectie, feedback en scholing, en veranderende onderwijsvisies de eigen werkwijze evalueren, verantwoorden en verbeteren;
- Complexe beoordelingsdilemma's identificeren en hierop creatieve oplossingen bedenken;
- Collega-assessoren begeleiden en adviseren bij complexe beoordelingsvraagstukken;
- Bijdragen aan innovatie en ontwikkeling van beoordelingsinstrumenten.

1.1 VOORBEREIDING VAN HET ASSESSMENT EN AFNAMECONDITIES

Omschrijving

De *assessor* is in staat een examen voor te bereiden, in complexe en wisselende contexten, zodat de afnamecondities en -criteria in overeenstemming zijn met het examendoel. De *assessor* is bekend met de actuele en geldende wet- en regelgeving met betrekking tot examinering en zorgt dat het examen gebruiksklaar is evenals de examenruimte/werkplek/afnameplek. Hiervoor wordt gebruikt gemaakt van de VROEG-methode, die de assessor aanpast aan meer en minder voorspelbare situaties.

Resultaat

De *assessor* kan een examen voorbereiden conform de geldende (wettelijke) regels en procedure, ook in onbekende en internationale contexten, zodat er op een transparante, valide en betrouwbare wijze beoordeeld wordt. De *assessor* signaleert beperkingen in bestaande procedures en doet verbetervoorstellen.

Gedrag

De *assessor* laat de volgende gedragingen zien:

- Past de kennis m.b.t. actuele geldende regels omtrent examinering zichtbaar toe en analyseert kritisch de toepasbaarheid hiervan in verschillende contexten;
- Selecteert de geschikte beoordelingsmethoden en past deze flexibel en inventief toe bij het betreffende exameninstrument, ook in complexe situaties;
- Analyseert de beoordelingscriteria in relatie met het examendoel en verifieert hun geschiktheid;
- Overlegt met de examenorganisatie over de wijze van uitvoering, tijdsbewaking, taakverdeling, samenwerking etc. voor zover dit niet beschreven staat in een instructie voor beoordelaars;
- Past de afspraken toe m.b.t. de voorbereiding zoals vermeld in de werkinstructie en stelt indien nodig aanpassingen voor op basis van de specifieke context;
- Maakt afspraken met co-assessor m.b.t. de interpretatie van de beoordelingscriteria en zorgt voor eenduidigheid door kritische analyse van mogelijke interpretatieverschillen;
- Controleert de examenplek op uitvoerbaarheid van het examen, zoals beschreven in de examenopdracht;
- Controleert of de criteria zoals beschreven in het beoordelingsdocument te beoordelen zijn op die specifieke examenplek en past waar nodig de omstandigheden aan, zonder de validiteit te beïnvloeden;
- Richt de examenplek verder in (zover nodig) zodat het examen afgenomen kan worden;
- Informeert de examenkandidaat over de afname en beoordeling van het examen op een wijze die is aangepast aan de doelgroep en culturele context;
- Begeleidt en adviseert minder ervaren assessoren bij de voorbereiding.

1.2 UITVOERING VAN HET ASSESSMENT EN HANTEREN VAN EEN BEOORDELINGSSTANDAARD

Omschrijving

De *assessor* is in staat op adequate wijze een beoordelingsstandaard te hanteren zodat de beoordeling op een valide manier wordt gedaan, ook in complexe en onvoorspelbare situaties. De *assessor* heeft kennis van het exameninstrument welke gebruikt wordt tijdens een examen. De *assessor* is op de hoogte van de actuele wet- en regelgeving evenals de eventueel bijbehorende servicedocumenten. De *assessor* heeft kennis van zijn eigen 'valkuilen' in de rol van beoordelaar en kan deze kritisch analyseren en signaleren. De *assessor* is in staat om op adequate wijze om te gaan met zijn eigen referentiekader, zodat deze de beoordeling (proces en uitkomst) zo min mogelijk beïnvloeden.

Resultaat

De *assessor* heeft de prestatie van de kandidaat valide en transparant beoordeeld met een betrouwbare uitslag en volgens de geldende beoordelingsstandaard. De *assessor* voert een beoordeling op een zo objectief mogelijke en betrouwbare wijze uit, waarbij hij complexe beoordelingsdilemma's identificeert en hier creatieve oplossingen voor vindt.

Gedrag

De *assessor* laat de volgende gedragingen zien:

- Past de voorgeschreven regelgeving correct toe tijdens de uitvoering van het examen, in verschillende contexten;
- Relateert concreet getoond gedrag/resultaat van een interview/resultaat van beoordeling/bewijzen, aan de beoordelingscriteria en analyseert complexe samenhangen;
- Past de WACKER-methode toe bij een observatie en kan deze flexibel aanpassen aan complexe observatiesituaties;
- Past de STAR(RT)-methode toe bij een Criteriumgericht Interview (CGI) en past doorvraagtechnieken kritisch toe om diepgang te bereiken;
- Past de VRAAK-methode toe bij de beoordeling van een portfolio en documenten en kan hierbij complexe bewijsmaterialen analyseren;
- Is transparant in zijn werkwijze en communiceert doelgericht aan verschillende stakeholders;
- Gebruikt op de voorgeschreven wijze de cesuur en evalueert kritisch de toepasbaarheid hiervan in de specifieke context;
- Is zich bewust van zijn eigen normen en waarden (referentiekader) en signaleert actief mogelijke bias;
- Kent zijn eigen valkuilen en gaat hier op een gepaste wijze mee om en onderneemt actie om deze te minimaliseren;

- Staat open voor feedback van de tweede *assessor* als er afwijkingen zijn in de gemaakte beoordeling en neemt hierin waar nodig een leidinggevende rol bij het bereiken van consensus;
- Identificeert complexe en onvoorspelbare situaties tijdens de uitvoering en lost deze creatief op;
- Evalueert het eigen handelen tijdens de uitvoering en past waar nodig aan op eigen initiatief;
- Begeleidt en adviseert minder ervaren *assessoren* bij complexe beoordelingsvraagstukken.

1.3 AFRONDING ASSESSMENT; RAPPORTERING EN ONDERBOUWING

Omschrijving

De *assessor* kent de geldende afspraken rondom het registreren en communiceren van de examenresultaten. Hij communiceert doelgericht op basis van in de context en beroepspraktijk geldende conventies met mede-*assessoren*, collega's, leidinggevend en relevante derden. De onderwijsinstelling is eindverantwoordelijk voor de kwaliteitsborging van de examinering. De *assessor* zorgt op basis van kritische evaluaties dat de opdrachtgever de mogelijkheid krijgt verbeteringen aan te brengen in de het proces van de examinering. De *assessor* adviseert proactief over innovatiemogelijkheden in assessment.

Resultaat

De *assessor* heeft het resultaat, voorzien van een deugdelijke onderbouwing, gecommuniceerd en geregistreerd volgens de geldende procedures en afspraken, waarbij de communicatie is aangepast aan verschillende stakeholders. In samenwerking met de opdrachtgever heeft de *assessor* een wezenlijke bijdrage geleverd aan de verbetering van de examinering door creatieve en inventieve oplossingen aan te dragen. De *assessor* heeft proactief mogelijkheden voor innovatie gesignaleerd en hierover geadviseerd.

Gedrag

De *assessor* laat de volgende gedragingen zien:

- Formuleert een gefundeerde en kritische onderbouwing van de beoordeling volgens de instructie, waarbij complexe beoordelingssituaties helder worden toegelicht;
- Vult de beoordeling in zoals voorgeschreven in de procedure en levert een complete beoordeling in bij de examencommissie of het examenbureau waarbij de kwaliteit wordt gewaarborgd door kritische controle;
- Gebruikt de uitkomsten van de beoordelingsmethoden (VRAAK, WACKER, STAR(RT)) om zo objectief mogelijk te beoordelen en evalueert kritisch of deze methoden adequaat zijn toegepast;
- Analyseert patronen en trends in beoordelingsresultaten en trekt hieruit conclusies voor kwaliteitsverbetering;
- Signaleert scholingsbehoefte voor verdere (eigen) professionalisering en stelt hiervoor concrete leerdoelen op;
- Evalueert eigen werkwijze en planning en implementeert verbeteringen;
- Evalueert eigen functioneren, deskundigheid en onafhankelijkheid en signaleert beperkingen;
- Adviseert de opdrachtgever over complexe vraagstukken in assessment en examinering;
- Draagt bij aan innovatie door creatieve verbetervoorstellen te doen op basis van actueel onderzoek;

- Neemt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het gehele beoordelingsproces en initieert waar nodig kwaliteitsverbeteringen;
- Begeleidt en coacht collega-*assessoren* bij complexe beoordelingsvraagstukken.

PROFIELDELEN

A. ASSESSOR PRAKTIJKEXAMEN

Omschrijving

De *assessor praktijkexamen* is in staat om op de juiste wijze een praktijkexamen (PvB, observatie, simulatie) af te nemen, in complexe en onvoorspelbare situaties, conform de geldende wet- en regelgeving en geldende procedure behorende bij het exameninstrument. De *assessor praktijkexamen* heeft inhoudskennis die altijd tenminste gelijkwaardig of één niveau hoger ligt dan de te beoordelen kandidaat.

Resultaat

De *assessor* gebruikt aantoonbaar de WACKER-methode en heeft zich voorbereid middels de VROEG-methode. Het examen wordt op een transparante, valide en betrouwbare manier afgenomen. Ook in wisselende (internationale) contexten behoudt de assessor de kwaliteit van de beoordeling. De assessor evalueert kritisch het examenproces en doet gemotiveerde verbetervoorstellen.

Gedrag

De *assessor* laat de volgende gedragingen zien:

- Gebruikt de resultaten van de voorbereidingen (VROEG-methode) bij aanvang examen. Wanneer de situatie afwijkt van het verwachte scenario past de assessor zijn aanpak aan;
- Gebruikt voor de beoordeling van gedragsobservaties tijdens het examen de WACKER-methode en past deze inventief toe bij meer complexe observatiesituaties;
- Hanteert en beoordelingsinstrument op de beoogde wijze en analyseert kritisch of het instrument adequaat is voor de specifieke context
- Is objectief in zijn waarnemingen, herkent en signaleert actief mogelijke bias in zijn eigen oordeel;
- Registreert het gedrag met volledige traceerbaarheid die voldoet aan kwaliteitseisen en zodanig dat dit later te herleiden is naar het getoond gedrag;
- Rapporteert het resultaat van de beoordeling op de juiste wijze en zodanig dat dit te herleiden is naar de observaties tijdens de Proeve van Bekwaamheid, aangepast aan verschillende stakeholders;
- Adviseert over de opzet van praktijkexamens en signaleert knelpunten;
- Begeleidt minder ervaren assessoren bij complexe praktijkbeoordelingen;
- Analyseert complexe gedragspatronen en trekt hieruit gefundeerde conclusies over competentieniveaus;
- Identificeert onvoorspelbare situaties tijdens de uitvoering en lost deze creatief op zonder afbreuk te doen aan validiteit en betrouwbaarheid;
- Evalueert systematisch het eigen handelen en implementeert verbeteringen op eigen initiatief.

B. ASSESSOR CGI

Omschrijving

De *assessor CGI* is in staat om op de juiste wijze een Criteriumgericht Interview (CGI, verantwoordingsgesprek, panelgesprek) af te nemen conform de geldende wet- en regelgeving en geldende procedure behorende bij het exameninstrument. De assessor voert interviews uit in diverse, ook internationale contexten en past zijn interviewtechniek flexibel aan verschillende kandidaat profielen en culturen.

Resultaat

De *assessor* gebruikt aantoonbaar de STAR-methode en heeft zich voorbereid middels de VROEG-methode. Het interview wordt op een valide en betrouwbare manier afgenomen, waarbij de assessor complexe verbale en non-verbale communicatie analyseert en interpreteert. De assessor evalueert kritisch de kwaliteit van het interview en doet verbetervoorstellen.

Gedrag

De *assessor* laat de volgende gedragingen zien:

- Gebruikt de resultaten van de voorbereidingen (VROEG-methode) bij aanvang examen en past zijn voorbereiding aan bij onverwachte bevindingen of wijzigingen in de context;
- Gebruikt de STAR(RT)-methode tijdens het examen en past deze inventief toe bij verschillende gesprekspartners en complexe situaties;
- Hanteert het beoordelingsinstrument op de beoogde wijze en evalueert kritisch de geschiktheid van het instrument voor verschillende kandidaten;
- Is objectief in zijn waarnemingen naar aanleiding van het CGI en signaleert actief mogelijke bias en vooroordelen in zijn interpretatie;
- Registreert het gedrag op een juiste wijze en zodanig dat dit later te herleiden is naar het resultaat van het CGI, met volledige documentatie die kwaliteitscontrole mogelijk maakt;
- Rapporteert het resultaat van de beoordeling aangepast aan de doelgroep en zodanig dat dit te herleiden is naar het resultaat van het CGI;
- Analyseert complexe verbale en non-verbale communicatiepatronen tijdens het interview en trekt hieruit gefundeerde conclusies;
- Past zijn interviewtechniek aan verschillende culturele achtergronden en communicatiestijlen aan;
- Adviseert collega-assessoren over complexe situaties in CGI's en deelt 'best practices';
- Begeleidt minder ervaren assessoren bij het ontwikkelen van hun interviewvaardigheden;
- Evalueert het eigen handelen tijdens en na het interview en implementeert verbeteringen.

C. ASSESSOR PORTFOLIO

Omschrijving

De *assessor portfolio* is in staat om op de juiste wijze een portfolio en/of schriftelijke bewijzen te beoordelen conform de actuele wet- en regelgeving en geldende procedures behorende bij het exameninstrument. De assessor analyseert complexe en ongestructureerde portfolio's met diverse bewijstypen en evalueert kritisch de authenticiteit, validiteit en volledigheid van het bewijsmateriaal.

Resultaat

De *assessor* gebruikt aantoonbaar de VRAAK-methode en heeft zich voorbereid middels de VROEG-methode. De beoordeling wordt op een valide en betrouwbare manier afgenomen. Ook bij ongestructureerde of incomplete portfolio's behoudt de assessor een objectieve en gefundeerde beoordeling. De assessor evalueert de kwaliteit van het portfolio-instrument zelf en doet verbetervoorstellen aan de opdrachtgever.

Gedrag

De *assessor* laat de volgende gedragingen zien:

- Gebruikt de resultaten van de voorbereidingen (VROEG-methode) bij aanvang examen; en past zijn beoordelingsstrategie aan bij onverwachte bevindingen in het portfolio;
- Gebruikt de VRAAK-methode bij de beoordeling van de bewijzen; en past deze inventief toe bij diverse en complexe bewijsvormen;
- Hanteert het beoordelingsinstrument op de beoogde wijze; en evalueert kritisch de geschiktheid voor verschillende portfolio-opzetten;
- Registreert de resultaten van de beoordeling zodanig dat te herleiden is welke bewijzen leiden tot de gevraagde criteria; met volledige traceerbaarheid die audits en kwaliteitscontrole mogelijk maakt;
- Rapporteert het resultaat van de beoordeling op de juiste wijze en zodanig dat dit te herleiden is naar de bewijzen uit het portfolio of het aangeleverde schriftelijk materiaal. De rapportage is afgestemd op verschillende doelgroepen en communiceert helder over de kwaliteit van bewijzen;
- Analyseert complexe samenhangen tussen verschillende bewijsstukken en beoordelingscriteria, en ziet patronen in de competentieontwikkeling;
- Evalueert kritisch de authenticiteit, actualiteit en relevantie van bewijsmateriaal in relatie tot de beoordelingscriteria;
- Identificeert ontbrekende of onvolledige bewijzen en communiceert dit helder aan kandidaat en opdrachtgever;
- Adviseert opdrachtgevers over de inrichting, vormgeving en kwaliteitseisen van portfolio-assessments;
- Begeleidt collega-assessoren bij complexe portfolio-beoordelingen en deelt expertise;
- Evalueert systematisch het eigen beoordelingsproces en implementeert verbeteringen.

D. TAAL-ASSESSOR NEDERLANDS

Omschrijving

De *assessor* beoordeelt een examen voor het onderdeel Nederlandse taal van een kwalificatie of opleiding. De *assessor* heeft kennis van de referentiekaders Nederlands (o.a. Meijerink). De *assessor* bereidt zich voor door de taalopdracht, de beoordelingsstandaard en de instructies door te nemen en eventueel af te stemmen met de mede-*assessor*. De *assessor* beoordeelt taalproducten van kandidaten volgens de beoordelingsstandaard en instructies. Dit kunnen schrijf-, spreek- of gespreksproducten zijn. De *assessor* bepaalt of het taalproduct van de kandidaat voldoet aan het vereiste taalniveau en onderbouwt de beoordeling. De *assessor* stemt de beoordeling af met de mede-*assessor* en rapporteert de beoordeling volgens de instructies. De *assessor* analyseert complexe taalsituaties en past zijn beoordeling aan verschillende taalcontexten en registers aan. Hij evalueert kritisch de kwaliteit van taalopdrachten en adviseert over verbeteringen.

Resultaat

Het schrijf-, spreek- of gespreksproduct van de kandidaat is correct en volgens de instructies beoordeeld. Ook bij complexe of atypische taalproducten behoudt de assessor een valide en betrouwbare beoordeling, gebaseerd op kritische analyse van taalniveaus en -vaardigheden. De assessor evalueert de kwaliteit van het taalbeoordelingsinstrument en doet gemotiveerde verbetervoorstellen.

Gedrag

De *assessor* laat de volgende gedragingen zien:

- Leest de taalopdracht, de beoordelingsstandaard en de instructies voorafgaande aan het examen, en analyseert kritisch de complexiteit en geschiktheid van de taalopdracht voor het beoogde niveau;
- Beoordeelt diverse schrijf-, spreek- en gespreksproducten correct en volgens de instructies. Ook bij complexe of ongestructureerde taalproducten past de assessor de referentiekaders flexibel en gefundeerd toe;
- Bepaalt zorgvuldig of een taalproduct voldoet aan het vereiste taalniveau. Hierbij analyseert de assessor niet alleen afzonderlijke taalaspecten, maar ook de samenhang en het functioneren van taal in de gegeven context;
- Onderbouwt het oordeel op basis van de beoordelingsstandaard en kennis van niveauverschillen taalvaardigheden, met expliciete verwijzing naar specifieke taalaspecten (grammatica, woordenschat, tekststructuur, pragmatiek) en onderbouwing met concrete voorbeelden uit het taalproduct;
- Stemt het oordeel af en rapporteert het examenresultaat volgens de instructies. Bij het ontbreken van consensus met de mede-*assessor* neemt de assessor waar nodig een leidende rol in het bereiken hiervan, gebaseerd op argumentatie vanuit de referentiekaders;

- Analyseert patronen in taalgebruik en taalontwikkeling over meerdere taalproducten heen;
- Identificeert interferentie van moedertaal of dialect en weegt dit mee in de beoordeling op gepaste wijze;
- Adviseert opdrachtgevers over de kwaliteit en geschiktheid van taalopdrachten en beoordelingsinstrumenten;
- Begeleidt collega taal-assessoren bij complexe beoordelingsvraagstukken en deelt expertise over taalreferentiekaders;
- Evalueert het eigen beoordelingsproces en ontwikkelt zijn deskundigheid op het gebied van taalassessment op eigen initiatief.

E. TAAL-ASSESSOR MVT

Omschrijving

De taal- *assessor* MVT beoordeelt een examen voor het onderdeel MvT van een kwalificatie of opleiding. De *assessor* heeft kennis van de referentiekaders ERK en past deze toe. De *assessor* bereidt zich voor door de taalopdracht, de beoordelingsstandaard en de instructies door te nemen en eventueel af te stemmen met de mede-*assessor*. De *assessor* beoordeelt taalproducten van kandidaten volgens de beoordelingsstandaard en instructies. Dit kunnen schrijf-, spreek- of gespreksproducten zijn. De *assessor* bepaalt of het taalproduct van de kandidaat voldoet aan het vereiste taalniveau en onderbouwt de beoordeling. De *assessor* stemt de beoordeling af met de mede-*assessor* en rapporteert de beoordeling volgens de instructies. De *assessor* analyseert complexe (meertalige) situaties en past zijn beoordeling aan verschillende taalvariëteiten, registers en culturele contexten aan. Hij evalueert kritisch de kwaliteit van MvT-toetsen en adviseert over verbeteringen.

Resultaat

Het schrijf-, spreek- of gespreksproduct van de kandidaat is correct en volgens de instructies beoordeeld. Ook bij complexe of atypische taalproducten in vreemde talen behoudt de *assessor* een valide en betrouwbare beoordeling, gebaseerd op kritische analyse van ERK-niveaus. De *assessor* evalueert de kwaliteit van het MvT-beoordelingsinstrument en doet gemotiveerde verbetervoorstellen.

Gedrag

De *assessor* laat de volgende gedragingen zien:

- Leest de taalopdracht, de beoordelingsstandaard en de instructies voorafgaande aan het examen, en analyseert kritisch de complexiteit en culturele geschiktheid van de taalopdracht voor het beoogde ERK-niveau;
- Beoordeelt diverse schrijf-, spreek- en gespreksproducten correct en volgens de instructies. Ook bij meer complexe of ongestructureerde vreemdtalige producten past de *assessor* de ERK-referentiekaders flexibel maar gefundeerd toe;
- Bepaalt zorgvuldig of een taalproduct voldoet aan het vereiste taalniveau. Hierbij analyseert de *assessor* niet alleen afzonderlijke taalaspecten, maar ook interculturele communicatieve competentie en pragmatische adequaatheid;
- Onderbouwt het oordeel op basis van de beoordelingsstandaard en kennis van niveauverschillen taalvaardigheden met expliciete verwijzing naar ERK-descriptoren en concrete voorbeelden uit het taalproduct die de beoordeling ondersteunen;
- Stemt het oordeel af en rapporteert het examenresultaat volgens de instructies. Bij het ontbreken van consensus met de mede-*assessor* neemt de *assessor* waar nodig een leidende rol in het bereiken hiervan, gebaseerd op argumentatie vanuit ERK-kader;

- Analyseert interferentie van moedertaal en evalueert in hoeverre dit de communicatieve effectiviteit beïnvloedt;
- Herkent culturele aspecten in taalgebruik en weegt deze mee in de beoordeling op een verantwoorde wijze;
- Adviseert opdrachtgevers over de kwaliteit en (inter)culturele geschiktheid van MvT-opdrachten en beoordelingsinstrumenten;
- Begeleidt collega MvT-assessoren bij complexe beoordelingsvraagstukken en deelt expertise over ERK-referentiekader;
- Houdt zijn kennis van het ERK en ontwikkelingen in MvT-didactiek actueel en ontwikkelt zich op eigen initiatief.

F. EVC-ASSESSOR

Profiel EVC-Assessor

Omschrijving

De EVC-assessor is verantwoordelijk voor het valide, objectief en betrouwbaar beoordelen van de competenties, vaardigheden en kennis van kandidaten op basis van een EVC-procedure waar een portfolio en/of andere bewijsmaterialen, observatie(s) en een interview kunnen worden ingezet. Dit conform de geldende EVC-standaarden, wet- en regelgeving. De *EVC-assessor* werkt in complexe en diverse EVC-contexten (werkenden, werkzoekenden, internationale kandidaten) en past flexibel verschillende beoordelingsinstrumenten toe. Hij analyseert complexe werkervaring en informeel leren, en vertaalt dit naar formele competenties en kwalificaties. De *EVC-assessor* heeft inhoudskennis die altijd tenminste één niveau hoger ligt dan de te beoordelen kandidaat.

Resultaat

De *EVC-assessor* gebruikt aantoonbaar de passende EVC-instrumenten wat leidt tot een valide en betrouwbare beoordeling en een schriftelijke rapportage conform de EVC-schrijfwijzer. Ook bij complexe werkbiografieën en diverse leerervaringen behoudt de assessor een objectieve en gefundeerde beoordeling. De EVC-assessor evalueert kritisch het gehele EVC-proces en adviseert kandidaten en opdrachtgevers over ontwikkelingsmogelijkheden en vervolgtrajecten. Hij signaleert knelpunten in de EVC-procedure en doet verbetervoorstellen.

Gedrag

De *assessor* laat de volgende gedragingen zien:

- Gebruikt de resultaten van de voorbereidingen (VROEG-methode) bij aanvang het assessment, en past zijn beoordelingsstrategie flexibel aan op basis van de complexiteit van de werkbiografie en leergeschiedenis van de kandidaat;
- Gebruikt de VRAAK-methode bij de beoordeling van de schriftelijke bewijzen, en past deze inventief toe bij diverse bewijsvormen uit verschillende contexten (werk, vrijwilligerswerk, informeel leren);
- Hanteert het beoordelingsinstrument op de beoogde wijze, en evalueert kritisch of het instrument passend is voor de specifieke EVC-situatie en kandidaat;
- Registreert de resultaten van de beoordeling zodanig dat te herleiden is welke bewijzen leiden tot de gevraagde criteria, met volledige traceerbaarheid die audits en verantwoording mogelijk maakt conform EVC-kwaliteitscode;
- Rapporteerde het resultaat van de beoordeling op de juiste wijze en zodanig dat dit te herleiden is naar de bewijzen uit het portfolio of het aangeleverde schriftelijk materiaal, observatie van de werkzaamheden en/of de informatie uit het Criterium Gericht Interview, waarbij de rapportage is aangepast aan verschillende doelgroepen (kandidaat,

opdrachtgever, onderwijs-/exameninstelling) en ook ontwikkelingsadviezen bevat;

- Is in staat te reflecteren op eigen handelen, evalueert systematisch het eigen functioneren als EVC-assessor en implementeert verbeteringen op eigen initiatief;
- Weet kaders aan te geven m.b.t. de eigen bevoegdheden en reikwijdte van de beoordeling. Hierbij signaleert de assessor actief de grenzen van eigen kennis en deskundigheid en verwijst door naar andere experts waar nodig;
- Analyseert complexe werkbiografieën en herkent patronen in competentieontwikkeling over verschillende contexten en periodes;
- Vertaalt informele en non-formele leerresultaten naar formele competenties en kwalificatie-eisen, ook in internationale contexten;
- Voert gesprekken waarin hij kandidaten adviseert over hun ontwikkelingsmogelijkheden en vervolgtrajecten;
- Evalueert kritisch de kwaliteit van de EVC-procedure en -instrumenten en doet verbetervoorstellen aan opdrachtgevers;
- Begeleidt en coacht collega EVC-assessoren bij complexe beoordelingsvraagstukken en nieuwe EVC-ontwikkelingen;
- Werkt samen met verschillende stakeholders (werkgevers, onderwijsinstellingen, brancheorganisaties) en communiceert doelgericht over EVC-mogelijkheden en -resultaten;
- Houdt zijn kennis over EVC-methodiek, arbeidsmarkt en ontwikkelingen in beroepsonderwijs actueel en ontwikkelt zich continu op eigen initiatief.